

Bosniska

Savjeti za pacijente pod profilaktičkim tretmanom za trombozu (AVK tretman)

Uvod

Jedna od najvažnijih funkcija krvi je sposobnost stvaranja ugrušaka (zgrušavanje). U normalnim uvjetima krv se zgrušava samo u slučaju povreda i puknuća krvnih žila. No, bolest može uzrokovati da se krv zgrušava unutar krvnih žila, na primjer kao posljedica atrijalne fibrilacije ili kalcifikacije arterija (ateroskleroza), koja povećava rizik od tromboze.

Za liječenje i sprječavanje tromboze postoji lijek sačinjen od warfarina, sredstva koje sprječava zgrušavanje.

Lijek se u Norveškoj i Danskoj zove Marevan, a u Švedskoj se zove Waran.

Doziranje

Potrebna dnevna doza lijeka Marevan/Waran varira od pacijenta do pacijenta. Doziranje lijeka Marevan/Waran treba biti prilagođeno prema osobi. Nikada sami ne mijenjajte dozu. Tablete se uzimaju jednom dnevno, najčešće navečer. Kako biste bili sigurni da ste uzeli lijek, kao pomoć upotrijebite organizator tableta ili jednostavno to označite u dnevniku.

Krvne pretrage

S obzirom da se doza lijeka Marevan/Waran mora prilagoditi prema osobi, potrebno je izvršiti krvne pretrage kako bi se mogla postaviti najtočnija doza. Na početku tretmana, krvne pretrage (takozvane PK INR) obavljaju se često, ali se razmak od jedne do druge nakon nekog vremena pomakne na 4 tjedna.

Nuspojave

Neželjenih nuspojava može biti kod svih lijekova. Nuspojave lijeka Marevan/Waran uglavnom su blage. Moguće su promjene na koži, proljev ili gubitak kose. Ukoliko se to dogodi, molimo Vas kontaktirajte Vašu kliniku koja Vam je prepisala lijek.

Rizik od krvarenja

S obzirom da lijek Marevan/Waran smanjuje sposobnost zgušnjavanja krvi, može doći do krvarenja. No, rizik od iskrvarenja mnogo je manji od pomoći u sprječavanju tromboze koju dobijete tretmanom. Ako ipak dođe do neočekivanog krvarenja, kao što su na primjer krvarenje iz nosa, vaginalno krvarenje, krv u mokraći ili stolici, razlog može biti u prevelikoj dozi ili treba učiniti dodatne

pretrage. U slučaju neočekivanog krvarenja uvijek kontaktirajte Vašu kliniku koja Vam je prepisala lijek.

Dođe li do krvarenja koje ne možete zaustaviti, odmah se obratite najbližem odjelu za hitne slučajeve u bolnici ili centru za liječenje. Isto učinite i u slučaju dobivenog jakog udarca u glavu ili trbuh, kako bi se provjerilo je li došlo do unutarnjeg krvarenja.

Ostali lijekovi

Neki lijekovi koji se dobivaju na recept, lijekovi bez recepta, te neki prirodni preparati mogu utjecati na metabolizam lijeka Marevan/Waran u Vašem tijelu. Učinak lijeka Marevan/Waran može biti ili presnažan ili preslab.

Lijekovi za ublažavanje boli koji sadrže acetilsalicilnu kiselinu i takozvane NSAID-e (protuupalni lijekovi) u kombinaciji s lijekom Marevan/Waran povećavaju mogućnost krvarenja, te ih u pravilu treba izbjegavati. Za trenutno olakšavanje boli i u slučaju prehlada koristite samo paracetamol. No uzmite najmanju moguću dozu i o tome izvijestite Vašu kliniku koja Vam je prepisala lijek.

Ishrana

Za stabilan učinak tretmana najbolja je raznovrsna ishrana sa svakodnevnim konzumiranjem povrća. Neke namirnice, posebice zeleno povrće bogato Vitaminom K mogu do nekih granica poništiti učinak lijeka Marevan/Waran. No to nije važno konzumirate li svakodnevno normalne količine povrća. Izbjegavajte pretjerane razlike u ishrani. Želite li smanjiti tjelesnu težinu, postiti ili prijeći na vegetarijansku ishranu, o tome morate izvijestiti kliniku nadležnu za Vaše liječenje. Isto morate učiniti i ukoliko se razbolite i izgubite tek, te ne možete odgovarajuće jesti.

Kartica tretmana/Waran medaljon

Uza se uvijek nosite dokaz o tretmanu lijekom Marevan/Waran i osigurajte da se jasno vidi i da se lako može doći do njega. U slučaju nezgode, važno je da zdravstveno osoblje može brzo doznati da ste pod tretmanom lijeka Marevan/Waran.

Operativni i stomatološki zahvati

Prilikom svake posjete liječniku, stomatologu, bolnici ili liječilištima, zdravstveno osoblje morate izvijestiti o Vašem tretmanu lijekom Marevan/Waran. Uvijek prije operativnih zahvata kontaktirajte Vašu kliniku koja Vam je prepisala lijek.

Trudnoća i dojenje

Ukoliko ste trudni ili planirate trudnoću, o tome izvijestite liječnika. Lijek Marevan/Waran ne smije se koristiti tijekom trudnoće. No, lijek Marevan/Waran može se koristiti tijekom dojenja jer ne prelazi u majčino mlijeko. U svakom slučaju uvijek se morate posavjetovati sa svojim liječnikom.

Spolni život

Liječenje Marevan-om ili Waran-om ne utječe na spolni život.

Sport i vježbe

Tretman lijekom Marevan/Waran ne utječe na Vaše bavljenje sportom i vježbama. Ipak, izbjegavajte sportske aktivnosti koje zahtijevaju velike napore.

Alkohol

Male količine alkohola – čaša vina uz obrok – ne bi trebale utjecati na tretman. Veće količine ili redovito konzumiranje alkohola mogu povećati rizik krvarenja.

Pušenje

Iako pušenje ne utječe na tretman lijekom Marevan/Waran, ono samo povećava rizik od tromboze.

Putovanja

Prije odlaska u inozemstvo pravovremeno se posavjetujte sa svojim liječnikom kako biste razgovarali o mogućnosti nadzora Vašeg tretmana. Sa sobom obvezno ponesite dovoljne količine lijeka koje će trajati tijekom cijelog putovanja. Napominjemo da se lijek Marevan/Waran (warfarin) možda može naći u prodaji i u inozemstvu, ali u drugim jačinama i pod drugim imenom.